

საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ეთიკის კომისიის #001/15¹ რეკომენდაციის მოკლე მიმოხილვა

მარიამ ბეკოშვილი (სტუდენტი)

შეკითხვა:

სასჯელალსრულების დაწესებულებაში მყოფი კლიენტი ადვოკატს უყენებს პირობას, რომ თუ საქმე არ დასრულდა მისთვის სასარგებლო შედეგით, იგი თავს მოიკლავს. ადვოკატის მოსაზრებით, კლიენტმა შესაძლოა მართლაც ჩაიდინოს თვითმკვლელობა, ვინაიდან რამოდენიმეჯერ მიმართა პროტესტის უკიდურეს ზომებს. ამავდროულად, კლიენტი ასეთი ზომებისათვის მიმართვას იყენებს, როგორც ერთგვარ ტაქტიკას მისი საქმის გასაჯაროებისათვის, მასობრივი ინფორმაციის გავრცელების საშუალებების მოსაზიდად. ადვოკატის განმარტებით, თუ იგი მიმართავს შესაბამის პირებს კლიენტზე მეთვალყურეობის დასაწყისებლად და მისი მოქმედებების გარკვეულწილად შეზღუდვისათვის, კლიენტი ვეღარ შეძლებს მისი ქმედებით საქმის გასაჯაროებას, რაც შეიძლება ჩაითვალოს მისი ინტერესების საწინააღმდეგო ქმედებად. თუმცა, ეს ხელს შეუწყობს კლიენტის სიცოცხლის შენარჩუნებას, რადგან, როგორც აღინიშნა, არსებობს საფუძველი, რომ კლიენტმა, გარკვეული დროის შემდეგ, მართლაც ჩაიდინოს თვითმკვლელობა. როგორ უნდა მოიქცეს ადვოკატი?

ანალიზი:

საადვოკატო მომსახურების ხელშეკრულება შეიძლება დაიდოს როგორც წერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით. აღნიშნული შეთანხმება განიხილება, როგორც დავალების ხელშეკრულება, ვინაიდან ადვოკატი რწმუნებულებით ვალდებულია შეასრულოს მისთვის დავალებული რამდენიმე მოქმედება მარწმუნებლის სახელით და ხარჯზე. ხელშეკრულების დადების თავისუფლების პრინციპი განამტკიცებს შესაძლებლობას პირმა დადოს ან არ დადოს ხელშეკრულება. გამონაკლისების გარდა, კანონი არ ითვალისწინებს ხელშეკრულების დადების ვალდებულებას. პირი, რომელსაც სურს ხელშეკრულების დადება, უფლებამოსილია, ასევე, თავისუფლად აირჩიოს კონტრაქტი. ხელშეკრულების დადების თავისუფლება გულისხმობს იმასაც, რომ მხარეებს შეუძლიათ უარი თქვან მის შესრულებაზე და შეწყვიტონ იგი. ხელშეკრულების თავისუფლების მეორე მნიშვნელოვანი ელემენტია ხელშეკრულების შინაარსის თავისუფალი განსაზღვრის უფლება. ხელშეკრულების მხარეებს თვითონვე შეუძლიათ დამოუკიდებლად შეთხმდნენ ხელშეკრულების ყველა საკითხზე. მათ უფლება აქვთ მათი ურთიერთობა მოაწესრიგონ ისე, როგორც სურთ, თუმცა, აუცილებელია კანონის ფარგლებში მოქმედება.

მოცემულ შემთხვევაში, ადვოკატსა და კლიენტს შორის, სავარაუდოდ არსებობდა წერილობითი ან ზეპირი შეთანხმება, რომელიც არ ითვალისწინებდა საქმის დასრულებას კლიენტის შეხედულებისამებრ და მისი სურვილების გათვალისწინებით, რადგან კლიენტის ინტერესების დაცვის ვალდებულება ადვოკატს არ აძლევს უფლებას გამოიყენოს კანონსაწინააღმდეგო საშუალებები, თუნდაც ამას კლიენტი ითხოვდეს და საჭიროდ მიაჩნდეს დაცვის ამგვარი გზით განხორციელება. შეთანხმებაში, სავარაუდოდ, არ უნდა დაფიქსირებულიყო ადვოკატის გარანტია

¹ <https://www.gba.ge/pdf/5c7fb701d8e3d.pdf/08%20January%202015%20001.15.pdf>

კლიენტის საქმის მისთვის წარმატებით დასრულების შესახებ, რადგან გარანტიის მიცემა დაუშვებელია (აპკ-ი მუხლი 8.3). კლიენტის განცხადება, რომ საქმის წარუმატებლად დასრულების შემთხვევაში თავს მოიკლავს, „ავალდებულებს“ ადვოკატს მისცეს გარანტია. იგი შესაძლოა ჩაითვალოს კლიენტის მხრიდან ოფერტად, რომელსაც, ხელშეკრულების თავისუფლების პრინციპიდან გამომდინარე, ადვოკატს შეუძლია დაეთანხმოს ან არ დაეთანხმოს. ადვოკატმა უნდა განუცხადოს კლიენტს, სასურველია წერილობითი სახით, რომ ის თანახმაა გააგრძელოს ურთიერთობა მხოლოდ პირველადი ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად და არა ახალი ოფერტის. კერძოდ კი კლიენტის სასურველი შედეგის დადგომის მიზნით თავისი სიცოცხლის მოსპობის მუქარის მიხედვით, რადგან ადვოკატი არ უნდა იყოს მისთვის დავალებული ყოველი ქმედების ამსრულებელი-მას ზღუდავს როგორც კანონის, ასევე პროფესიული სტანდარტები.

კლიენტის ინტერესების უპირატესობის პრინციპიდან გამომდინარე, ადვოკატის მიერ კლიენტისათვის მიცემული რჩევა და განხორციელებული წარმომადგენლობა შესაბამისობაში უნდა იყოს კლიენტის ინტერესებთან და მიზნად უნდა ისახავდეს მისი ინტერესების დაცვას. მოცემულ შემთხვევაში, საქმე ეხება კლიენტის მთავარი ღირებულების-სიცოცხლის დაცვას. ადვოკატმა უნდა მიმართოს სასჯელადსრულების დაწესებულების უფროსს შესაბამისი ზომების მისაღებად და, ასევე, შეატყობინოს კლიენტის ოჯახს სიტუაციის შესახებ.

დასკვნა: ადვოკატმა, უნდა მიმართოს შესაბამის პირებს და კლიენტის ოჯახს. ეს მოქმედება არ ჩაითვლება კლიენტის ინტერესების საწინააღმდეგო ქმედებად, რადგან მიმართულია კლიენტის მთავარი ღირებულების-სიცოცხლის დასაცავად.